

Skrajna zanikrnost povzročila katastrofo.

KAPITAN JE BIL OPUSTIL VSE VARNOSTNE ODREDBE

Potniki, ki so se rešili s parnika Vestris soglašajo v menju, da je zanikrnost kapitana in moštva povzročila strašno katastrofo. — Signali za pomoč so bili razposlani dosti prepozno.

Včeraj je dospelo v New York sto osemindeset oseb, ki so se rešile s parnika Vestris, kateri se je potopil v bližini viržinske obali.

Na krovu American Shipper jih je bilo 125, na krovu nemškega parnika Berlin pa 23.

Francoski petrolejski parnik Myriam je imel do speti s 55 potniki in mornarji pozno zvečer na Sandy Hook.

Danes se bo izkrcalo v Norfolk, Va., osem preživelih, ki se nahajajo na bojni ladji Wyoming.

Na krovu Vestris se je nahajalo 339 oseb. 211 se jih je rešilo, 128 jih pa pogrešajo.

Rešeni so pripovedovali strašne zgodbe o grozni katastrofi. Kapitanu W. J. Careyu, ki je tudi med pogrešanimi, so očitali, da je dosti premalo skrbel za varnost moštva in potnikov.

Ko so se pojavila prva znamenja nevarnosti, bi moral poslati klice na pomoč.

To je vsekakor čudno, ker je bil kapitan v službi že nad štirideset let ter se je povzpela do kapitana od navadnega pomorščaka.

Zadnjič so ga videli na krovu, ko se je parnik že potapljaj. Lahko bi si bil opasal rešilni pas, pa tega ni storil in se je rajši s svojo ladjo potopil.

Noben izmed potnikov ne more povedati, kaj je povzročilo katastrofo. Rešeni mornarji in častniki pa trdovratno molče.

Pravijo, da bodo podali natančno poročilo družbi v Liverpoolu.

Glavne obdolžitve, ki jih dvigajo potniki, so naslednje: signali so bili prepozno razposlani; potniki niso bili pravočasno posvarjeni, mornarji so pa prepočasi odvezali rešilne čolne; rešilni čolni so bili v tako slabem stanju, da se je eden razrušil, ko so ga spustili v morje; štirih rešilnih čolnov, napoljenih s pasažirji niso mogli spustiti na morje, ampak so obviseli nad vodo; zatvornice pri parniku še pred odhodom niso bile zadosti zaprte, vsled česar je pričela uhajati voda; rakete in baklje, ki so jih imeli rešeni v rešilnih čolnih, so bile premočene in niso hotele goreti.

Potniki očitajo moštvu, da jih je puščalo v nemar ter da je skrbelo najprej za svojo lastno varnost.

Koliko so te obdolžitve resnične, se zaenkrat še ni dalo dognati.

'VERSKI OGENJ' JE POGNAL DEKLE V SMRT

Samo-mučenje Elfriede Knaak pripisujejo mistični literaturi. — Knjižnica je obstajala iz knjig o "seriji globokih vprašanj" in sličnih del.

LAKE BLUFF, Ill., 14. nov. — Elfrieda Knaak, deklica, ki je umrla vsled ran v vaški občini: hiši, je hotela najbrž občutiti "višek veselja" potom vere v "čistilen ogenj", — kot je dognala danes uradna preiskava.

Ta vera jo je navdala vsled čitanja verskih knjig. Deveto poglavje knjige, katero je začetla Miss Knaak, je govorilo o "čistem procesu bolečin". Deklica, ki je umrla v bolnici, je povedala svojemu zdravniku,

da je obgala samo sebe v peči, da očisti "duševno ljubezen" do Charles Hitchcocka, vaškega policista ter prejšnjega igralca, ki jo je počeval v izgovorjavi.

Dr. Rissinger, neki zdravnik, je povedal, kako mu je deklica povedala, da se je slekla prav do nagega v kleti občinske hiše, kako je ožgala nato eno nogo, potem drugo ter končno glavo in roki.

Ena njenih prijateljic je prišla la pri zaslišanju, da je bila Miss Knaak melanholična in da je to pokazala z jokom pri kino-slikah.

Člani njene družine pa so zanimali, da je bila deklica sploh melanholična.

Curtis bo zapustil senat.

WASHINGTON, D. C., 14. nov. — Glasi se, da bo Curtis najbrž resigniral iz senata še pred prvim januarjem. Njegov namen je omogočiti gubernorju Paulenu imenovanje njegovega naslednika, še predno bi se umaknil iz urada.

SMITH JE ODPOTOVAL PROTI JUGU

Smith je odpotoval proti jugu za dva tedna, potem ko je podal po radiu svoje sporočilo demokratom, v katerem je pozivljaj na harmonijo.

Potem ko je pozval demokratsko stranko k slogi za leto 1932 v zaključnem radijskem govoru na ameriški narod, je odšel governor Smith danes proti jugu, kjer bo igral golf.

Njegov neposredni cilj je Biloxi, Miss., ob mehiškem zalivu. V njegovem spremstvu se nahajajo John J. Raskob, načelnik demokratskega narodnega komiteja; William Kenny, v kojega privatnem vozu se vrši potovanje in J. Rindan. — Senator Pat Harrison iz Mississippija se bo najbrž pridružil skupini v Biloxi.

Govor Smitha je sporočilo 38 postaj.

Pozval je demokrate dežele, naj prično takoj z delom pri formuliranju konstruktivnega programa za kampanjo leta 1932.

Pozval je vse Amerikance, naj sodelujejo z izvoljenim predsednikom Hooverjem ter rekel, da je slednji upravičen do prilike, da izbere narodni program. Administracija se sme kritizirati šele potem, ko bi ne mogel razviti takega programa. Povdaril je, da ne bo Hoover voditelj le ene stranke, temveč celega naroda.

Dotaknil se je tudi trpkosti, vzbujene tekom kampanje ter pozval vse, naj jo pozabijo.

Govor je bil napravljen pred nekako 200 prijatelji in kampanjskimi tovariši. Spremljali so ga v studio njegova žena in trije sinovi.

Izgleдал je izmučen ter rekel, da zre željno na čas, ko bo dobil resničen počitek, ko bo prišel v Mississippi.

Nosil je rjavi trdi klobuk in vprašali so ga, če je to zadnji nastop tega klobuka.

— Ne, gospod, — je odvrnil. — To je pri meni stara, utrjena navada.

Afganistan bo dobil novo glavno mesto.

LONDON, Anglija, 14. nov. — Afganistan bo imel kmalu novo glavno mesto, imenovano Amanulah, na čast sedanjemu kralju, kot je objavilo danes tujakšnje afganistansko poslanstvo.

Sedanji vladni uradi bodo premeščeni v nov del, določen posebej na vladna poslopja v železniško postajo. Staro mesto bo ohranilo ime Kabul.

40 žrtev tornada.

BUNOS AIRES, Argentina, 14. novembra. — Štirideset oseb je bilo ubitih in najmanj 100.000 hektarjev novih pridelkov je bilo uničenih od tornada, ki je divjal preko dela Argentine v ponedeljek ponoči.

Komunikacije so tako razrahljane, da ni še mogoče dobiti polnih podrobnosti. Znano pa je, da je bil tornado eden najhujših, kar so jih doživeli v enem okraju.

Agitirajo se "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki.

SENATOR BORAH BO DELOVAL ZA KELLOGGOV PROTIVOJNI PAKT

Senator Borah je povedal kongresu, da bo podpiral Kelloggovo mirovno pogodbo. — Branil je načrte Coolidgea ter dostavil, da številni niso razumeli njegovih izjav.

Senator William Borah, ki bo igral kot načelnik senatnega komiteja za zunanje zadeve važno vlogo pri ravnanju senata s Kellogg-Briandovo mirovno pogodbo, je obljubil, da bo pomagal pri sprejemu pogodbe.

Pred zaključno sejo kongresa, katerega je priredila mednarodna zveza prijateljstva, je rekel večeraj:

— Potom svoje navzočnosti tukaj hočem manifestirati svoje simpatije do Kellogg-Briand pogodbe in reči, da bom pospešil, v kolikor je to v mojih močeh, sprejem te odredbe v senatu Združenih držav.

Borah je izjavil, da ne vidi nobene nedoslednosti v sprejemu pariške pogodbe, dočim bi se ob istem času sprejelo tudi predlogo za zgrajenje večjega števila križark. Rekel je, da temelji večina ogorčenih protestov proti Armistice Day govoru predsednika Coolidgea na napačnem pojmovanju.

— Domnevalo se je, — je rekel, — da kaže nagovor predsednika preobrat proti tekmovalnemu mornariškemu oboroževanju. Jaz ne razumem na tak način predsednikove politike. Jaz ne razumem, da želi započeti kaj kot izziv, ko skuša izpolniti našo sedanjo mornarično. Če bi želel to, bi mu jaz nasprotoval do skrajnih meja svojih zmoglosti.

Borah je rekel, da bo za enkrat podpiral predlogo, ki določa izdatke \$274.000.000 za nove križarke.

— Hočem vam povedati odkritosrečno, — je rekel, — da se ne bom boril proti programu. Stori to, bi bilo po mojem mnenju egroziti pogodbo.

ŠPANSKI PRINC V NEW YORKU

Infant Don Alfonso se bo ustavil v mestu New Yorku v družbi Mr. in Mrs. Cornelius Vanderbilt.

Na tritedenski obisk je prišel sem španski infant, Don Alfonso, bratranec španskega kralja ter je gost Mrs. Cornelius Vanderbilt na Peti Avenue. Z njim je infanta Beatriz, hčerka romanske kraljice in sin, prince Alvaro, star osemnajst let.

V kraljevski skupini so še drugi s čudno zvnečimi imeni, katerih pa se ne izplača navesti.

Ostali bodo v Vanderbiltove domu tri dni ter odšli nato na Long Island, kjer bodo pogoščeni od senzacije željnih ameriških bogatinov.

Pozneje bodo obiskali Washington, Boston, Niagara Falls in Montreal. Prince in princesinjo se bosta vrnila v Evropo dne 7. decembra s parnikom "Majestic".

Fort William je oddal 21 strel, ko je dospela na "Majestic" kraljeva skupina. Zvečer pa so gostje obiskali neki kino, zavarovani od policije in moč Tajne službe.

POSLEDICE COOLIDGEOVEGA GOVORA SO OČIVIDNE

Govor predsednika Coolidgea je pospešil tekmovalno oboroževanje. — Predloga tikajoča se petnajstih križark, bo v kratkem sprejeta v kongresu. — Zgrajenih bo petnajst novih križark.

WASHINGTON, D. C., 14. novembra. — Govor predsednika Coolidgea na Armistice dan je podkrepil republikanske voditelje v senatu v njih sklepu, da sprejmejo tekom predstoječega kongresnega zasedanja predlogo za grajenje bojnih ladij, ki bo določala izdatek \$274.000.000.

Razventega je večeraj mornariški departament priobčil izvid splošnega mornariškega sveta, ki ima odobrenje mornariškega tajnika Wilburja ter udarja v isto smer. Med drugim se zahteva tudi pomnožitev mornariške zračne službe.

Mornariška predloga je bila od poslanske zbornice že sprejeta ter bila odobrena od senatnega mornariškega komiteja. Sedaj stoji na poslovnemu programu senata. Zahteva se zgradbo petnajstih križark po 10.000 ton in aeroplanske materinske ladje za 13.8000 ton prostornine.

V predlogi se določa, naj se prične z zgrajenjem petih križark v letih 1929, 1930 in 1931. Izključno aviatško opremo bo stalo teh šestnajst ladij nekako 274 milijonov dolarjev.

Revizija mornariške politike je prva izza washingtonske konference. Izjavlja se, da je fundamentalna politika Združenih držav, da mora biti mornarica zadosti močna, da se vzdrži ameriško politiko in ameriško trgovino ter zavaruje kontinentalne in podmorske posesti Združenih držav.

V izjavi splošnega mornariškega sveta se glasi nadalje, da je treba vzdržati v vseh razredih bojnih ladij akcijsko-zmožno mornarico v soglasju z racijami kapitalnih ladij. Te racije pa je treba ohraniti z grajenjem nadomestnih ladij. Vsi razredi bojnih ladij pa morajo imeti najboljše topništvo in največji akcijski radij.

Eksplodizija ubila tri.

SOFIJA, Bolgarska, 14. nov. — Tri osebe so bile ubite danes v neki eksploziji v Gabrovem, Bolgarsko, kot so se glasila sporočila od tam.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	1,000 \$ 18.40	Lir	100 \$ 5.90
"	2,500 \$ 45.75	"	200 \$ 11.50
"	5,000 \$ 91.00	"	300 \$ 16.95
"	10,000 \$ 181.00	"	500 \$ 27.75
"	11,110 \$ 200.00	"	1000 \$ 54.50

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kraju v slanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH "NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

52 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CORTLANDT 487

HOOVER SE PRIPRAVLJA

Novoizvoljeni predsednik Herbert Hoover namerava ostati dolgo časa na jugu. — Lče mirnega prostora, da odredi vse potrebno za svojo administracijo. — Dovan bo vodil njegove zadeve v njegovi odsotnosti.

PALO ALTO, Cal., 14. nov. — Izvoljeni predsednik Hoover je sklenil podaljšati svoj obisk na jugu po svojem povratku iz Južne Amerike.

Prej se je nameraval vrniti domov preko Floride, ostati tam par dni ter odpotovati naprej v Washington v komodnih presledkih. Po daljšem razmisleku pa je sklenil uveljaviti svoj zimski glavni stan na jugu ter napraviti načrte za svojo administracijo v kakem pokojnem mestu.

Najprvo so predlagali Florido. V zadnjem času pa se je seznam razširilo, da vključuje Pass Christian, Miss., kjer je Woodrow Wilson nekoč okrevljal in San Antonio, Tex.

Slednje mesto doseže lahko iz New Orleansa ali na napravi 21. urno železniško potovanje iz Mexico City, katerega namerava obiskati.

Razventega, da se bo izognil snegu in zmrzlini zime v Washingtonu, bo tudi daleč proč od onih, ki iščejo mesta.

Ne najmanjša prednost južnega bivanja bo tudi prilika, da se pomeša med Južne in da sklene kontrakte za bodoče politične prednosti v sekcijah, ki so mu dale štiri svoje države in velikansko glasovanje v splošnem.

Hoover posveča resno pozornost zlomitvi solidnega juga. — katerega niso napovedovali nikaki politični proroki. On in njegovi politični pribojniki mislijo na to, kako bi to kapitalizirali, ker spoznavajo velikansko važnost za bodočnost republikanske stranke.

Novo izvoljeni predsednik priiskuje, kot znano, južne talente, da izpolni svoja kabinetna mesta. Eden ali več prostorov v tem kabinetu bo najbrž pripadel možu iz kake države pod Mason in Dixon črto.

Hoover je zaključeval svoje načrte za odpotovanje v ponedeljek. Odredil je že vse potrebno za svojo ribiško opremo.

Vse druge zadeve bo poveril tekom svoje odsotnosti iz dežele pomožnemu generalnemu pravdniku Donomanu, ki je dospel večeraj semkaj ter bo ostal gost Hooverja do nedelje, ko bo Hoover odpotoval v San Pedro.

STENSKE KOLEDARJE smo danes razposlali. Dobili ga bodo vsi naročniki "Glasa Naroda".
Uprava.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčjujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivalnice naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

"VESTRIS"

V času, ko mislimo, da je tehnika na višku razvoja, se nam zde katastrofe na morju skoro nepojmljive.

Vse podrobnosti o potopu parnika "Vestris", ki je bil last Lampert & Holt erte, še niso toliko znane, da bi bilo mogoče izreči končno sodbo.

Vsekakor je bila pa to katastrofa, kakršnih je bilo le malo v zadnjih letih, in število izgubljenih življenj je presenetljivo visoko.

Nekatere izjave rešenih potnikov si jako nasprotujejo, nekatere se pa zde skoro neverjetne.

Povprečni človek pa tudi ne more dati splošnemu prednosti pred osebnimi.

Zaključno sodbo, kako se je zadržal kapitan, kako so se zadržali častniki in mornarji, bo treba vsled tega še nekoliko odgoditi.

Nekaj je pa jasno kot beli dan, namreč, da bi ne moglo izgubiti toliko ljudi življenj, če bi parobrodna družba le malo bolj skrbela za varnostne odredbe.

Da se je potopilo toliko otrok, žensk in moških, je v prvi vrsti krivda Lampert & Holt Company.

Njena požrešnost po profitih ima te žrtve na vesti.

Rešilni čolni so bili namreč trhlji in nekateri so takoj razpadli, ko so jih spustili na razburkano morje.

Par se jih je razkalo in potopilo, ko je v njih zavzelo komaj par ljudi svoja mesta.

Pri dveh čolnih se je udrla dno, in vsi otroci, ženske in moški, ki so poiskali v njih rešitve, so se potopili.

Nadalje se je z gotovostjo dognalo, da moštvo ni bilo sestavljeno iz pravih mornarjev, pač pa iz neizvežbanih mož.

Najbrž so jih pobrali po raznih delavskih posredovalnicah in v zeli vsakega brezposelnega, ki je bil zadovoljen s piclo plačo, katero mu je nudila parobrodna družba.

Večina teh "mornarjev" niti pojma ni imela, kje so rešilni čolni privezani, kako jih je treba odvezati in spuštiti v morje.

Znani newyorški dnevnik "The Evening Telegram" je naprimer dognal, da ni bilo v vsej posadki niti enega unijskega moža.

To je povsem umevno.

Noben zaveden pomorščak noče delati v razmerah, kakoršne vladajo na parnikih Lampert & Holt erte.

Morda so tudi individualni krivci zakrivali to katastrofo.

Najbrž so v veliki meri krivi kapitan, častniki in nekateri mornarji.

Glavni krivci in resnični krivci je pa duh kapitalizma, ki se v svoji požrešnosti po denarju ne briga niti za človeško zdravje, niti za človeško življenja.

Zaključek tragedije bo tak kot je skoro pri vseh takih prilikah.

Uvedenih bo najbrž več preiskav, pri katerih bo zvrnena vsa krivda na kapitana.

Kapitan pa počiva v hladnem morskem grobu in se ne more zagovarjati.

Nemški socijalisti obnovili boj.

BERLIN, Nemčija, 14. nov. — Zahteva socijalistov, da se opusti načrte za zgraditev nove križarke, so bile zapet predložene danes in obrambni minister, dr. Groener, je zapretil, da bo resigniral, če bo socijalistični predlog sprejet.

Vjeto je, da bo predlog socijalistov, ki ga predloži na debatno poročilo.

Ubičajec žene dobil dosmrtno ječo.

OLATHE, Kansas, 14. nov. — Dr. O. S. Netherton je bil obsojen na dosmrtno ječo, radi umora svoje žene tekom zadnjega februarja.

LONON

Nemški socijalisti obnovili boj.

BERLIN, Nemčija, 14. nov. — Zahteva socijalistov, da se opusti načrte za zgraditev nove križarke, so bile zapet predložene danes in obrambni minister, dr. Groener, je zapretil, da bo resigniral, če bo socijalistični predlog sprejet.

Vjeto je, da bo predlog socijalistov, ki ga predloži na debatno poročilo.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Krvava rodbinska tragedija.

21. oktobra se je odigrala na Kanalu v Zagrebu krvava rodbinska tragedija. Krojač Izidor Krpan je reško rani s štirimi strelji iz samokresa svojo ženo in nato ustrelil še sebe ter obležal na mestu mrtev.

Zjutraj okoli 10. je Krpan vstopil v barako vrtnarja Stojana Džigalova in je tam našel svojo ženo, ki ga je nedavno zapustila. Krojač je vprašal ženo, če je že dovolila, da se sodno ločita. Žena je odgovorila, da je to že v redu. Izidor se je pri tem tako razburil, da je drhtel po vsem životu. Oči so mu bile krvavo obrobene in glas mu je postal hripav. Videlo se je, da se v njegovi duši odigrava nekaj strašnega.

Med krojačem in ženo je nastal prepir; krojač je pognil samokres, žena pa je pobegnula na cesto, toda zaman, krogi ni mogla uiti. Kriknila je in se zgrudila.

Pobesneli mož je planil za njo, se ustavil pri njenem s krvjo oblitim truplu, nekaj trenutkov je razmišljal in izstrelil še tri krogle v nezavestno ženo. Stopil je še bliže in zadnjikrat pogledal ženo ter si pognal zadnji kroglo v glavo. Krpan se je zgrudil kraj svoje nezveste žene.

Strelji na ženo niso bili smrtni. Zato se je žena pobrala in se pri vlekla v barako, kjer se je ponovno zgrudila nezavestna na tla.

Prihitele so ljudje in odpeljali težko ranjeno krojačevo soprogo v bolnico.

O strašnem dogodku je bila takoj obveščena tudi policija, ki je na kraj tragedije poslala komisijo. Ta je našla krojača mrtvega. Iz rane na sencah mu je curjala kri. Komisija je zaslislala priče krvave tragedije — služkinji Penko Hristovu in Rozo Pintarič. Izpovedali sta, da je prišla Julka Krpan že pred 5 meseci v barako got go. spodinja. Vsi so mislili, da je vdova. V krojačevem žepu so našli poslovnico pismo, kar dokazuje, da se je krojač že dolgo pripravljval na smrt. V barako je prišel malo pijan. V pismu javlja prijatelju, da bo šel v smrt, ker mu je žena postala nezvesta.

Obdolžuje neko žensko, da je ženo zapeljala na kriva pota. S to žensko je Julka odpotovala v Varazdin in se tam spoznala z nekim Bolgarom ter tako pozabila na moža. Krpan je med drugim napisal v poslovnem pismu: Zla usoda naj ju nadalje preganja. Mene sta uničila, a s tem tudi sebi nista pomagala. Zame ni več življenja, zato grem v smrt. S tem se rešim svojega trpljenja. Cele noči ne spim in živce imam popolnoma uničene. Nimam doma, nimam nikogar. Kar mi je bilo najdražje, ga na svetu, je zašla na kriva pota. Mogoče je nesrečen prišel zadnjikrat k ženi, da bi jo prosil, naj se vrne k njemu.

Iz pisma je razvidno, da je krojač zelo ljubil svojo ženo in ga je nesrečna ljubezen spravila v grob. Težko ranjene Julke policija ni mogla zaslislati.

Šuha Amerika in ponarejeni čeki.

Preiskava proti ponarejalcem čekov je končana. Zadnji je bil zasilan Vid Galović. Oširno je p...

Obdolžuje neko žensko, da je ženo zapeljala na kriva pota. S to žensko je Julka odpotovala v Varazdin in se tam spoznala z nekim Bolgarom ter tako pozabila na moža. Krpan je med drugim napisal v poslovnem pismu: Zla usoda naj ju nadalje preganja. Mene sta uničila, a s tem tudi sebi nista pomagala. Zame ni več življenja, zato grem v smrt. S tem se rešim svojega trpljenja. Cele noči ne spim in živce imam popolnoma uničene. Nimam doma, nimam nikogar. Kar mi je bilo najdražje, ga na svetu, je zašla na kriva pota. Mogoče je nesrečen prišel zadnjikrat k ženi, da bi jo prosil, naj se vrne k njemu.

Iz pisma je razvidno, da je krojač zelo ljubil svojo ženo in ga je nesrečna ljubezen spravila v grob. Težko ranjene Julke policija ni mogla zaslislati.

Šuha Amerika in ponarejeni čeki.

Preiskava proti ponarejalcem čekov je končana. Zadnji je bil zasilan Vid Galović. Oširno je p...

Obdolžuje neko žensko, da je ženo zapeljala na kriva pota. S to žensko je Julka odpotovala v Varazdin in se tam spoznala z nekim Bolgarom ter tako pozabila na moža. Krpan je med drugim napisal v poslovnem pismu: Zla usoda naj ju nadalje preganja. Mene sta uničila, a s tem tudi sebi nista pomagala. Zame ni več življenja, zato grem v smrt. S tem se rešim svojega trpljenja. Cele noči ne spim in živce imam popolnoma uničene. Nimam doma, nimam nikogar. Kar mi je bilo najdražje, ga na svetu, je zašla na kriva pota. Mogoče je nesrečen prišel zadnjikrat k ženi, da bi jo prosil, naj se vrne k njemu.

Iz pisma je razvidno, da je krojač zelo ljubil svojo ženo in ga je nesrečna ljubezen spravila v grob. Težko ranjene Julke policija ni mogla zaslislati.

Šuha Amerika in ponarejeni čeki.

Preiskava proti ponarejalcem čekov je končana. Zadnji je bil zasilan Vid Galović. Oširno je p...

Obdolžuje neko žensko, da je ženo zapeljala na kriva pota. S to žensko je Julka odpotovala v Varazdin in se tam spoznala z nekim Bolgarom ter tako pozabila na moža. Krpan je med drugim napisal v poslovnem pismu: Zla usoda naj ju nadalje preganja. Mene sta uničila, a s tem tudi sebi nista pomagala. Zame ni več življenja, zato grem v smrt. S tem se rešim svojega trpljenja. Cele noči ne spim in živce imam popolnoma uničene. Nimam doma, nimam nikogar. Kar mi je bilo najdražje, ga na svetu, je zašla na kriva pota. Mogoče je nesrečen prišel zadnjikrat k ženi, da bi jo prosil, naj se vrne k njemu.

Iz pisma je razvidno, da je krojač zelo ljubil svojo ženo in ga je nesrečna ljubezen spravila v grob. Težko ranjene Julke policija ni mogla zaslislati.

Šuha Amerika in ponarejeni čeki.

Preiskava proti ponarejalcem čekov je končana. Zadnji je bil zasilan Vid Galović. Oširno je p...

Obdolžuje neko žensko, da je ženo zapeljala na kriva pota. S to žensko je Julka odpotovala v Varazdin in se tam spoznala z nekim Bolgarom ter tako pozabila na moža. Krpan je med drugim napisal v poslovnem pismu: Zla usoda naj ju nadalje preganja. Mene sta uničila, a s tem tudi sebi nista pomagala. Zame ni več življenja, zato grem v smrt. S tem se rešim svojega trpljenja. Cele noči ne spim in živce imam popolnoma uničene. Nimam doma, nimam nikogar. Kar mi je bilo najdražje, ga na svetu, je zašla na kriva pota. Mogoče je nesrečen prišel zadnjikrat k ženi, da bi jo prosil, naj se vrne k njemu.

Iz pisma je razvidno, da je krojač zelo ljubil svojo ženo in ga je nesrečna ljubezen spravila v grob. Težko ranjene Julke policija ni mogla zaslislati.

Šuha Amerika in ponarejeni čeki.

Preiskava proti ponarejalcem čekov je končana. Zadnji je bil zasilan Vid Galović. Oširno je p...

pisal, kako je prišel s pomočjo nekoga Jakopička v Ameriko in kako je tam zaslužil čke Cunard Line, ki jih je potem vnovičeval s pomočjo francoskega bivšega frančiškana Frana Markoviča in njegovega očeta. Galović je pripovedoval, da je prišel v Ameriko in takoj postal patentirani svoj izum v Washingtonu. Imel je pa smolo s svojim izumom, nihče ga ni hotel kupiti. Zato si je moral poiskati drugega zasluska. Zvedel je, da se v Ameriki mnogi preživljajo s tajnim kuhanjem alkohola. Seznanil se je z nekim Seibertom in temu je napravil kotel za kuhanje. Za to so izvedeli še drugi tiho tpepi, katerim je Galović napravil še več kotlov ter si tako zaslužil lepe denarce.

Slednjič je opremil s takimi kotli celi laboratorij za kuhanje alkohola. Družba, ki je bila lastnica tega laboratorija, mu je dala, tako trdi Galović, za plačilo 21 tisoč dolarjev v čeki Cunard Line. Sam Galović je kuhal alkohol še nadalje in tako zaluzil okoli 1000 dolarjev. Galović se je potem vrnil s čeki v domovino. Vtaknil jih je v notranji žep suknje in tako jih je pri reviziji ameriške oblasti niso našle.

Galović je potoval na ladji "Leviathan" in se je ustavil spotoma nekaj dni v Parizu in Frankfurtu. Dne 3. aprila je prišel na Jensenice in odtod se je odpeljal v Zagreb. Galović je v Zagrebu spoznal Markoviča in mu povedal, da ima čke, ki se jih ne upa vnovičiti. Marković se je sam ponudil, da vnovič čke. Sestala sta se na stanovanju Markovičevega sina Frana, bivšega frančiškana.

Galović je nadalje popisal podrobno, kako so čke podpisali in kako so jih novčevali.

Te dni bo zagrebška policija izročila sodišču Vida Galoviča, Hinka Markoviča, Frana Markoviča, Frana Balija in Savo Mitra-Dinoviča.

Izseljenci v Argentini

poročajo domov vedno strašnejše stvari. 14.000 naših ljudi je tam ali komaj 5 odst. od teh gre v resnici dobro. Nekateri je sram, da bi poročali slabo, pa pišejo neresnico.

Zidariji zaslužijo precej, to je okoli 50 lir na dan. Vrtarji, ki urejujejo razkošne vrte, zaslužijo po 300—400 na mesec in imajo vso oskrbo. Koliko pa jih je? Marsikdo mora stradati cel mesec, predno bodo kako delo. V Argentini bi šlo dobro kmetovalcem, ki bi prinesli s seboj najmanj 50.000 lir! Tri četrtine naših bi se rado vrnilo, ako bi le imeli denar za vožnjo.

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

OGLAS!

Dopisi.

Girard, Ohio.

Ni še dolgo, ko smo obhajali praznik naše pesmi, katero nam je prinesel odlični operni pevec gospod Anton Šubelj. Že je minulo par tednov in nikakor ne moremo pozabiti našega umetnika. Sedaj imamo zopet priliko diviti se naši slovenski narodni pesni, in to bo 24. novembra zvečer v Farrell, Pa. Ta dan bo priredila koncert naša operna pevka umetnica gospa Lovšetova. Ona je najboljša sopranistinja državnega opernega gledališča v Ljubljani. Gospod Anton Šubelj ni je povedal, da jako krasno poje. Ona je priredila svoj prvi koncert v Clevelandu, ki je sijajno uspel.

Zatorej je cenjeno občinstvo vabljeno, da se udeleži iz Girarda in okolice tega koncerta v največjem številu, kajti s tem bo naš narod pokazal, da ljubi umetnico, ki nam prinaša našo milo pesem iz domovine.

Omeniti moram še, da nas posetijo rojaki iz Clevelanda, ki nam bodo priredili zabavni večer na dan 8. decembra. Kakor sem slišal, nastopa naša najboljša komika Mr. Epie in Mr. Plut in drugi. Program bo objavljen vkratkem.

Zatorej ne zamudite te prilike, kajti žal bo vsakemu, kateri se ne bo udeležil tega zabavnega večera. Smeha in duševnega užitka bo za vse. Tisti, ki radi plešete, se pripravite. Igrali bodo isti fantje na harmoniko kot so 27. oktobra zvečer.

Končno vas še enkrat vabim, da se udeležite koncerta gospe Lovšetove na dan 24. novembra v Farrell, Pa., 8. decembra pa v Slovenskem domu v Girard, Ohio.

Pozdrav!

John Doleic.

Chicago, Ill.

Ne vem, kaj je vzrok, da so tako redki dopisi iz Chicago v G. N. Novic je vedno dovolj.

Delavske razmere so slabe. Cele trume mož so brez dela, zato ne svetujem nobenemu priti sem za delom.

Volitve so za nami, in tudi tukaj so bile precej burne. Kar nas je slovenskih volitev, smo večina bili za Smitha in veliko jih je tudi stavilo nanj in tako so stavo izgubili, ko smo izvedeli, da je Hoover zmagal s tako ogromno večino.

Ker je ravno danes sveti Martin, želim vse dobro vsem Martinom. Povabim jih da naj pridejo v soboto 17. novembra na našo domačo zabavo, katero priredi žensko društvo "Zvezda", št. 170 J. S. K. J. v Poljski Sokolski dvorani 1921 W. 22. Street med Lincoln in Ruby Street. Zabave bo dovolj za vse. Imele bomo prostne kranjske klobase, obenem bomo pa tudi

Udeležnost, ki izvira iz poslovanja v velikem obratu, pridoje našim strankam v korist.

Nali stroki za posamezne nakazila so manjši, vso čeno se čeno pri vsaki leti pri agentu ali zavezi, ki mora poslati Vaso nakazilo v izvršnje v New York.

Hitrost našega poslovanja je nedosegljiva, radi našega velikega prometa lahko vzdržujemo tako obširno zvezo, da se posveča našim našim največji poslovanju.

Naše zbiranje nakazil je objavljen v vsaki tiskovni listi, ki objavlja iz New Yorka — toraj brez zamude in nadaljnega poslovanja.

Naše čeno se objavlja dnevno v listu "Glas Naroda".

Za vsako naš 300.— računamo primerne naložbe čeno, katere vam radiujemo sporočimo predno nam pošljete nalog.

Mi imamo največ poslovanja s strankami iz New Yorka, kar dokazuje, da se lahko obratni s našim poslovanjem vsek, pa najhito se tako določi prof od poslovanja trditelja Amerika.

Poslajte toraj Vaso prihodnje dnevno posiljatelj nam v izvršnje.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE?

KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLE VPOLJANE!

Udeležnost, ki izvira iz poslovanja v velikem obratu, pridoje našim strankam v korist.

Nali stroki za posamezne nakazila so manjši, vso čeno se čeno pri vsaki leti pri agentu ali zavezi, ki mora poslati Vaso nakazilo v izvršnje v New York.

Hitrost našega poslovanja je nedosegljiva, radi našega velikega prometa lahko vzdržujemo tako obširno zvezo, da se posveča našim našim največji poslovanju.

Naše zbiranje nakazil je objavljen v vsaki tiskovni listi, ki objavlja iz New Yorka — toraj brez zamude in nadaljnega poslovanja.

Naše čeno se objavlja dnevno v listu "Glas Naroda".

Za vsako naš 300.— računamo primerne naložbe čeno, katere vam radiujemo sporočimo predno nam pošljete nalog.

Mi imamo največ poslovanja s strankami iz New Yorka, kar dokazuje, da se lahko obratni s našim poslovanjem vsek, pa najhito se tako določi prof od poslovanja trditelja Amerika.

Poslajte toraj Vaso prihodnje dnevno posiljatelj nam v izvršnje.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE?

KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLE VPOLJANE!

Peter Zgaga

Gost se je mastil v vaški kremit z zajco pečenko.

— Dober zajec, izredno dober zajec. Slišiš fantek — je vprašal kretnarjevega sina — ali je tvoj oče tega zajca utrelil?

— Da, moj oče ga je ustrelil. — je odvrnil fant ponosno. — Zato ker je kanarčka pojedel.

Dozdam mi še nihče ni sporočil, kako je bilo na Martinovo. No, pa saj vem, kako je bilo ničesar ni manjkalo. Posebno pa prepovedanega sadu ne. Prepovedan sad je pa najboljši.

Kakšno ime ste mu dali? — Jaz sem še vedno pri svojem musoliniju ostal. Samo letos je za spoznanje bolj črn. Bolj črn in bolj hud.

Hvala rojakom, ki me vabijo v Kanado. Zakaj pa ne, če bi priloznost našla. Toda tiste stvari za stran katere me vabijo, imamo v New Yorku, hvala Bogu, letos dovolj.

Stari farmar je šel ponoči zdolma ter srečal mladega pečarja z veliko laterno.

— Kam pa greš? — Vasovat grom, — je odvrnil mladenič.

— Haha, — se je zasmejal farmar — pa z laterno. Ko sem hodil jaz vasovat, nisem nikdar nosil laterne seboj.

— Nikdar ne? — Ne, nikdar.

— No, ni čuda, — je odvrnil pečar, ki je obno poznal sitno farmerjevo ženo — zato si pa tudi v temi takega grdega hudiča izbral.

O nekem rojaku poročajo, da se podal v Kanado na lov na medvede.

Tri dni in tri noči je čakal medveda. In rojak je imel veliko srečo. Medved se mu niti prikazal ni.

Rojak se je nevarno ranil na roki. Vsi zdravniki so mu rekli, da bo treba roko odrezati. Tega se je pa bal.

Slednjič je dobil starega, izkušnega zdravnika, ki je uporabil vse svoje znanje in vsakovrstna zdravila ter mu je roko rešil.

Zdravljenje je bilo dolgotrajno. Najmanj petdesetkrat je bil pri njem.

Ko je bilo vse v redu in ozdravljeno, ga je vprašal za račun.

— Sto dolarjev, — je rekel zdravnik. — Menda ni preveč.

— Dosti se mi zdi, — je odvrnil rojak. — Posebno, če se pomisli, da vam ni bilo treba nič rezati in žagati. Če bi roko odžagali, seveda, potem bi nič ne rekel.

Sodnik je vprašal obtoženca: — Zakaj ste pa udarili nesrečnika s stolom po glavi.

— To je bilo pa tako, gospod sodnik. Najprej sem ga nameral val z mizo udariti, pa je bila miza pretežka. Zato sem pa kar stol pograbil.

Kupeec je prišel ves ogorčen k trgovcu: — Ha, kaj je pa to? Pes, ki ste mi ga večerj prodali, se je danes zjutraj mrtev zgrudil.

— Hm, — to je pa čudno, — je odvrnil trgovec. — Jaz sem ga imel pet let ter je bil vedno dober in zanesljiva žival. Kaj takega se mu pri meni ni nikdar pripetilo.

Neki trgovec, ki ima zaposlenih vse polno deklet, je dognal, da so svetloske dosti hitreje kot pa črnolake.

V čem? Pri delu ali v ljubezni?

— Ja — jaz bi se že poročil z njo — je modroval dragi rojak, — pa se mi zdi malo preneumna.

— Seveda — mu je pritrdil prijatelj, — ti moraš tako vzeti, ki je pametna za dva.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET.

NEW YORK

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za "Glas Naroda" priredil G. P.

15

(Nadaljevanje.)

Kot da je uganil njene misli, je spustil moški svoj list na koleno.

— Imam namen kaditi, — je objavil agresivno. — To je kadilni voz.

Sara, ki se je spomnila, da ima s seboj nekaj finih ruskih cigaret, se je prijazno nasmehnila.

— Jaz vem, da je to kadilni voz. — je odvrnila z mirnim glasom. — Raditega sem prišla noter. Tudi jaz imam namen kaditi.

On je zrl nanjo za trenutek molče, nakar je brez nadaljnjega komentarja privlekel pipico in tobak iz globin nekega žepa. Skrbno je pritiskal notri tobak s koncem enega onih vitkih in zmožno izgledajočih prstov.

Sara ga je na tihem opazovala.

Imel je tenak, oster obraz, zagorel vsled izpostavljanja solneju in vetru. Njegove lasje so bili rjavi ter nekoliko valoviti. Njegove oči so bile izrazite in velike.

Blesk vžigalice jo je predramil iz njenih opazovanj. Ko je ogenj osvetlil njegove oči, se je ona ostro zavedla dejstva, da jo njegove oči opazujejo z izrazom ironije v svojih globinah.

V trenutku se je spomnila njegovega sovražnega sprejema, ko je stopila ona v oddelek in izzivalnega obnašanja, katero mu je pokazala ona.

Zelo preudarno je privlekla iz svoje ročne torbice svečenj cigaret ter izbrala eno. Zapazila pa je, da nima vžigalice. Pričela je iskati vsepovsod, a ker se ni njen tovariš zmenil za njen očividni nedostatek, se je ona ozrla nanj ter ga videla zopet navidez popolnoma zatopljenega v list.

Sara je zrla nanj z gnevom. Po njenih mislih se je prav dobro zavedala, da je ona v stiski, da pa ji neče pomagati iz nje. Očividno ji ni še odpustil njene vsiljivosti.

— Tepee! — si je mislila, a naglas, s trpkim povdankom pa je rekla:

— Ali mi hočete nuditi vžigalice?

Brez naglice in s popolno brezbriznostjo je privlekel na dan škattljivo vžigalico ter ji jo izročil.

Sara je vžigala svojo cigareto ter mu vrnila vžigalico z ledeno-razno besedo zahvale.

On pa ni niti dvignil svojih oči, ko je sprejel svojo škattljivo in čeli preostali del potovanja v Monks Haven je bil završen v ozračju sovražnosti.

Ko je prihajal vlak na postajo, je postalo očividno Sari, da je Monks Haven tudi cilj njenega potovalnega tovariša, kajti pričel je spravljati skupaj svoje stvari ter snel svoj kovček iz mreže. Niti v glavo mu ni padlo, da bi ponudil svojo službo Sari, ki se je borila s svojo lastno prtljago in ko se je vlak ustavil, je odprl vrata oddelka, stopil ven na peron ter odkorakal proč.

Blesk radosti se je pokazal na obrazu Sare.

— Rada bo vedela, kdo da je? — se je vpraševala, ko je sledila porterju. — On rabi gotovo šolo glede manir.

Monks Haven je bila le majhna postaja in kmalu je postalo očividno, da ni mogoče naročiti tukaj nobenega voza.

— Ne, nikakih vozil ni tukaj, — je menil porter, katerega je pralaša. — Dr. Selwyn drži le majhnega ponija in tega rabi večino na on sam. Je pa bus iz Cliff hotela, ki čaka na vse vlake in — tukaj je tudi postajni keč.

V par minutah je bila Sara ponosna in hvaležna začasna lastnica "postajnega keča" in potem, ko je zdrčal s kamenov, s katerimi je bilo pokrito dvorišče postaje, se je znašla Sara na visoki cesti majhnega mesta, dočim je sedel voznik na svoji baksi ter kazal s svojim bičem vse zanimivosti, ko sta se vozila naprej.

Naenkrat pa se je voziček obrnil iz mesta ter pričel plezati po strmim griču navzgor. Ko sta plezala navzgor po strmi cesti, je lahko zagledala Sara morje, ki je ležalo onstran ceste, nekoliko razburkano v ostrem marinem vetru.

Mesto samo se je širilo pod njo, skupina streh iz zelenkaste in rdeče opeke, a na desni se je potiskal ven v morje drzen promontorij, pogumno upirajoč se večnemu navalu valov. Skozi izginjajočo luč zimskega dopoldne je Sara lahko razločila obris hiše, potisnjene proti temnemu ozadju gozdov. Spojene s tem promontorijem so se stezale skale, obilivane od morske vode, tako daleč, kot je moglo seči človeško oko.

— To je Monks Cliff, — se je oglašil voznik. — To je nekoliko samotno mesto, za ljudi, ki hočejo živeti tam, ali ni?

— Kdo pa živi tam? — je vprašala Sara, polna zanimanja.

— Neki gospod, po imenu Trent, — sodeč po tem, kar govore vse ljudje o njem. On živi sedaj tam že dalj kot deset let, — sam zase in le en moški in ženska mu strelčata. Hišo imenujejo West End.

— West End, — je ponovila Sara. Že samo ime je sporečalo misel oddaljenosti in nedostopnosti. Prav posebno se je prilagalo hiši, zgrajeni na skrajnem koncu celine.

Njene oči so počivale na mrkem promontoriju. To je primerno bivališče za kakega samotarja, odločenega, da se izogne družbi svojih soljudi. Tam živi lahko, popolnoma osamljen in odločen, zavarovan od treh strani od sivega, delčnega morja, in na četrti od nemočnih skal, ki so ležale med mestom in samotno hišo na pečini.

— Tukaj ste, Miss. Tukaj je hiša dr. Selwyna.

Glas njenega spremljevalca jo je predramil iz njenih misli, kajti voziček se je ustavil pred pobeljenimi, lesenimi vratmi, na katerih je stalo napisano "Sunnyside" s črnimi črkami.

— Jaz bom povedel voziček naokrog k hlevnemu dvorišču, ker je to bolj priljubljeno za prtljago, — je dostavil mož, ki je neodobravalno zrl na ozko stezo, vodečo od plota do hišnih vrat.

Sara mu je pokimala in potem ko ga je plačala, se je napotila naprej.

Krog celega mesta je vladala čudna odsotnost življenja. Noben glas ni prekinil molka in čeprav so bila sprednja vrata odprta, ni bilo opaziti nobenega znaka, da je za njimi kdo, ki bi bil pripravljen sprejeti jo.

Pozvonila je zvonec. Ta se je oglašil po celi hiši, a ni proizvedel ničesar posebnega.

Sara je stala ter opazovala vežo, ki se je odpirala pred njenimi pogledi. Bila je bomo opremljena. Širina zidu je bila prekinjena le od stojala za klobuke, na katerem je visela velika zbirka moških klobukov in sukenj, ki so izgledale vse precej obnošene in od dveh stolov, ki sta stala v primerni razdalji od imenovanega preobloženega kosa pohištva. Tla so bila pokrita z linolejem, ki je bil že precej obrabljen. Par tenkih preprog je izpolnjevalo bomo opremo.

(Dalje prihodnj.)

GRAJENJE NAJVEČJEGA MOSTU NA SVETU

ki se bo bočil preko Hudsona ter spajal državi New Jersey in New York. Razdalja med obema stebrona znaša 3,500 čevljev. Most bo dovršen leta 1932 ter bo veljal \$70,000,000.

Ob prevratu na Primorskem.

Po obletnici majniške deklaracije, ki se je na kar najslovesnejši način praznovala v Trstu 30. maja 1918. leta, je bil naš narod na Primorskem trdnopričan, da se bliža s hitrimi koraki konec vojne in z njim njegovo odrešenje. Za naš narod v Trstu ni bilo niti najmanjšega dvoma več, da iz razsula stare habsburške monarhije vstane Jugoslavija, v kateri bodo ujedinjena vsa plemena južnih Slovanov, in marsikje je bilo mogoče videti družbe navdušenih ljudskih politikov, ki so na zemljevidu začrtavale meje bodoče Jugoslavije nad Celovecem na eni ter na Bosphoru in Dardanelah na drugi strani. "Niti pedi naše zemlje ne smemo izgubiti!" se je govorilo vsepovsod. "Tudi benški Slovenci se morajo zopet združiti z ostalim narodom!" se je poudarjalo. Da bi Trst in Reka ne bila naša, je bila naša, je bilo popolnoma izključeno.

Cesarjev manifest "Mojim zvestim avstrijskim narodom," ki je bil objavljen v Trstu 18. oktobra, je čitalo ljudstvo brez zanimanja, če ne naravnost s pomislevalnim posmehom. 19. oktobra je zagrebško "Narodno Veče" izdalo svoj proglas, ki je oznanjal popolno svobodo in ujediničenje troimnega ašega naroda. Ta proglas je pobudil velikansko navdušenje, med primorskimi Jugoslaveni. Ustanovili so se nemudoma "Narodni sveti" v Trstu Gorici in Puli, nato pa po vrsti po vseh večjih krajih. V plenum "Narodnega veča" so bili poleg poslancev pozvani: za Reko dr. Rudolf Lenac; za Istro dr. Giuro Červar; Josip Grašič, dr. Šime Kurelić; za Trst dr. Iv. M. Čok. Tržaškemu "Narodnemu svetu" je stal na čelu držav. poslanec dr. Otokar Rybar, goriškemu dr. Karel Podgoršek, pulskemu pa Laeko Križ.

Tržaški Italijani so se držali ob vseh teh dogodkih precej resignirano. Zato pa so tem živahneje delovali irendentistični begunci in inozemstvu. Vest milanskega "Corriere della Sera", da so bivši tržaški poslanci dr. Pitaceo, Re-

nati, Ghiglianovich in Zanella posredovali v Londonu in Parizu zaradi Primorja, ki naj bi se priključilo Italiji, in da jih je Clemenceau potolažil z besedami: "Vaša stvar je naša stvar, poznamo vaše trpljenje, za Orlandom in Sonninom smo popolnoma edini...", je v Trstu pobudila splošno pozornost, zlasti pa poživila detej precej poparjene italijanske kroge. To pa še tem bolj, ker so tedaj tudi italijanski poslanci v dunajskem parlamentu, združeni v "Fascio Nazionale," podali izjavo (25. oktobra,) da smatrajo vsa avstrijski monarhiji pripadajoča italijanska ozemlja že za izločena iz teritorialne skupnosti in zato nimajo več naloge, da bi se pogajali z dunajsko vlado in z zastopniki avstrijskih narodnosti o prenosu države.

Tržaški "Narodni svet" je z ozirom na italijanske naklepe glede Primorja in Trsta že v svoji izjavi od 19. oktobra zavzel odločno stališče proti odtrganju Trsta od njenega zemljepisnega in gospodarskega zaledja.

"Narodni svet" je imel svoje poslovne prostore v Narodnem domu, v Čitalnici, uredništvo "Edinosti" pa je bilo središče vse obveščevalne službe in je bilo v stalni telefonski zvezi s Splitom, Zadrom, Reko, Zagrebom, Gorico, Ljubljano in Dunajem. Delalo se je dan in noč skoraj brez prestanka.

Ob neprestanem grmenju topov na fronti je 23. oktobra prispela iz Reke vest, da se je tamkaj uprl 79. pešpolk. Jelačićevci, da je polk pod hrvaškimi zastavami naskočil honvedsko vojašnico in pregnal Madžare. Prihajale so tudi vesti o pouličnih bojih. Ta vest je zelo razburila tržaške italijanske kroge, ki so ravno tako Reko kakor Trst smatrali za neizpodbitno italijanskega posesta. Odtlej se je prejšnja italijanska prijaznost na pram slovanskemu življu znatno ohladila, k čemur je še prav posebno pripomoglo dejstvo, da se je v slovanskih tržaških krogih z ve-

likanskim oduševljenjem sprejela vest o ustanovitvi svobodne Českoslovaške države (28. oktobra), s še mnogo večjim pa praznovala naslednjega dne proglasitev svobodne države Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ker je moštvo vojne mornarice v Puli zagrozilo, da s 1. novembrom zapusti brodovje in ga prepusti svoji usodi, so se medtem začela pogajanja med Dunajem in Zagrebom za prevzete avstro. ogrskega brodovja po Narodnem veču, kar se je izvršilo v Puli Horvata, sedanjega madžarskega državnega poglavarja. Za Narodno veče so podpisali zapisnik dr. Ante Tresić-Pavičić, dr. Iv. M. Čok in Ivan Bukšek, za pulski Narodni svet pa Laeko Križ, dr. Lovro Skaljer, dr. Mirko Vratović, dr. Marij Krmpotić in fregatni kapitan Metod Koch. Za poveljnika jugoslovenskega vojnega brodovja je bil imenovan kapitan Janko Vuković Podkapelski, ki pa se je že naslednjega dne popeljal z dreadnoughtom "Viribus Unitis," ki so ga Italijani torpedirali. Za novega začasnega poveljnika brodovja je bil nato imenovan Metod Koch, ki je bil ob tej priliki, povišan v čin kontraadmirala.

Z ozirom na vesti, ki so prihajale s fronte, zlasti pa z ozirom, da se je bilo bati, da bodo s fronte se valčale mase vojaštva krenile tudi preko Trsta, in so se vočbe v Trstu že začele množiti tatvine in roparski napadi, katerim varnostni organi ob splošnem popuščanju discipline niso bili kos, se je v Trstu ustanovil "Odbor za javni blagor," v katerega so po daljših medsebojnih pogajanjih vstopili predstavniki socialistične in italijanske naciionalne stranke in Narodnega sveta. Odboru je bila naloga, da skrbi za mir in red v mestu. Tako je prišlo do ustanovitve nekeke narodne garde, ki se je delila na tri oddelke, socialističnega, italijanske naciionalnega in jugoslovenskega, ki je bil podrejen Narodnemu svetu in je imel svoje poveljništvo in orožarno v Narodnem domu.

Okrog poldneva 30. oktobra se je raznesla po Trstu vest, da so Angleži zasedli Pulo. Vest, dasi ravno neresnična, se je uro pozneje "potrdila" in hipoma, je bilo vse mesto v italijanskih zastavah. Prebivalstvo je napolnilo ulice. Manifestacija za Italijo in demonstracije so se vršile do večera. Tu pa tam je prišlo tudi do spopadov z orožjem in zlasti v prvih večernih urah se je okoli Narodnega doma precej močno streljalo. Ob tej priliki je padel na vogalu hotela "Evropé" v sree zadet železniški uradnik Anton Trgolič.

Ker je medtem Narodno veče v Zagrebu izdalo ukaz, da se zapre vse vojaštvo jugoslovenske narodnosti, je Narodni svet v Ljubljani imenoval za poveljnika za Trst dr. Otokarja Rybara, ki je tako dobil nalogo, da zapre vse jugoslovensko vojaštvo v Trstu. Zgodilo se je to 31. oktobra dopoldne v veliki vojašnici. Vse vojaštvo je nosilo trobojne znake in se je vzklilo "Živela Jugoslavija," s katerim je dr. Rybar zaključil svoj nagovor. Očezvalo s trikatnim "Živio!" Žal, da je treba tu povedati resnico, da je bila popolnoma vojašnica že skoro prazna in se je vojaštvo s častniki vred skoraj do zadnjega že razbježalo na vse strani. Tako je novimenovali poveljnik jugoslovenske

Kretanje parnikov · Shipping News

17. novembra:
De France, Havre
Majestic, Cherbourg
Arabic, Cherbourg
Minnetonka, Cherbourg
Conte Grande, Napoli, Genova
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
George Washington, Cherbourg
Bremen
21. novembra:
Berengaria, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen
22. novembra:
Meganitic, Havre
Dresden, Cherbourg, Bremen
24. novembra:
Olympic, Cherbourg
New York, Cherbourg, Hamburg
Augustus, Napoli, Genova
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
28. novembra:
Columbus, Cherbourg, Bremen
President Harding, Cherbourg.

1. decembra:
Paris, Havre
Homerick, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Conte Biancamano, Naples, Genova
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

8. decembra:
Muenchen, Cherbourg, Bremen
De France, Havre (NAŠ BOJILNIŠKI IZLET)

Majestic, Cherbourg
Minnesota, Boulogne sur Mer
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
Conte Biancamano, Naples, Genova
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA
Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Ile de France 16. nov.; 7. dec.
Paris — 30. nov. — 17. dec.
(Ob polnoči.)

Najkrajša pot po železnici. Vankdo je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavnostna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli agenta ali obiskovalca razpisne ali
FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y.

11. decembra:
Saturnia, Trst
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Berlin, Cherbourg, Bremen
12. decembra:
Roma, Napoli, Genova
George Washington, Cherbourg, Bremen
14. decembra:
Berengaria, Cherbourg
15. decembra:
Minnetonka, Cherbourg, Hamburg
Hamburg, Cherbourg, Hamburg
18. decembra:
Paris, Havre
20. decembra:
Stuttgart, Cherbourg, Bremen
22. decembra:
Olympic, Cherbourg
Minnekahda, Boulogne sur Mer
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
27. decembra:
Presidente Wilson, Trst
America, Cherbourg, Bremen
29. decembra:
Majestic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Minnewaska, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
New Amsterdam, Boulogne sur Mer
Rotterdam
Columbus, Cherbourg, Bremen

COSULICH LINE

BOŽIČNO ODPLUTJE
v Jugoslavijo preko Trsta.

Paradiž morja

NOVA SATURNIA 11. DEC.

DRUGA ODPLUTJA:

PRESIDENTE WILSON

27. DECEMBRA 7. FEBRUARJA

Prvo potovanje nove motorne ladje

VULCANIA 10. JAN. 1929.

Iz Trsta do Slovenije je po železnici komaj par ur. Nobenih stroškov za vize. Velike, zračne kabine. Soba za ženske, soba za pisanje, kadnica in bara. Ogromna obednica, kopeli in pralne kopeli. Godba in kinematograf vsake dan v tretjem razredu.

Cena za tretji razred iz New Yorka je zelo zmerna. Preskrbite si zgodaj povratni permit.

Drugi razred de Luxe, medrazredni drugi in tretji razred; glede cen in imenij izostane pri vseh agencijah.

PHILIPS BROS. & CO., Gen. Agenti
17 Battery Place, New York

VELIKI BOŽIČNI IZLET

V JUGOSLAVIJO

Preživite Božič v stari domovini ter se pridružite temu izletu na krasnemu ekspresnem parniku

AQUITANIA

5. DECEMBRA

Izlet bo pod osebnim vodstvom gospoda S. Vukovića. Člana našega newyorskega urada, ki bo opravil za vas vse formalnosti na poti; skrbel za vašo prtljago, železniške karte itd., da boste lahko brez skrbi potovali.

DRUGI BOŽIČNI IZLET

ALAUNIA (preko Havre) 1. decembra
pod vodstvom g. Goldsmida, člana našega urada Cunard Crte v Pittsburghu.
BERENGARIA 14. decembra
pod vodstvom g. A. Markusa, člana našega urada v New Yorku.

Preskrbite si takoj prostore (tako), da boste imeli do bro poteljo v privatni kabini, namenjeni za 2 do 4 osebam.

/p/sajite kateregakoli Cunard agenta, ali pišite naravnost na

CUNARD LINE

25 BROADWAY NEW YORK CITY

vojske v Trstu, podpolkovnik Jože Svetič, ostal skoraj brez vojske, izvemši nekoliko prostovoljcev, osvobojenih srbskih vojnih ujetnikov in res disciplinirane češke slovaške mornarjeve in vojakov, ki se je prostovoljno stavila razpologa Narodnemu svetu.

Tržaški e. kr. namestnik baron Fries - Skene in policijski ravnateli dvorni svetnik dr. Anton Mahkovec sta 31. oktobra pobeignila iz Trsta. Barona Friesa so aretirali v Ljubljani, pa so ga pozneje izpustili pa nalogu Narodne vlade.

(Konec prihodnj.)

ADVERTISE IN GLAS NARODA

V Kopr

se je vršila razprava proti Antonu Minea, bivšemu kancelistu na sodišču. Ko je zgorel velik del poslopja, kjer je nastanjeno sodišče, je bil Minea obdolžen požiga. Obdolžitev je po dolgi preiskavi odpadla. Minea pa je prišel pred sodnike radi poverbe in je obsojen na 11 mesecev zapora.

RAD BI IZVEDEL za moja dva brata FRANKA in VALENTINA ŠETINA, roj. v Zbiljah na Gorenjskem. Prosim rojake, če kdo kaj ve o njem, naj mi sporoči, ako pa sama čitata, naj se se mi oglasita. — Ivan Šetina, Box 467, Huntville, Ontario, Canada.
2(x 15&16)

NUDIMO VAM IZVANREDNO PRILIKO

in jamčimo prijetno in brezskrbno potovanje vsem rojakom, kateri se želijo udeležiti našega

BOŽIČNEGA IZLETA DNE 8. DECEMBRA t. l.

s parnikom

"Ile de France"

našim rojakom najbolj priljubljen velikan francoske parbrodne družbe. Oprema, hrana in postrežba je itak slehernemu dobro znana in je vsako priporočilo nepotrebno.

V OSMIH DNEH V SLOVENIJI,

kjer Vas pričakujejo sorodniki, prijatelji in znanci. SEDAJ JE ŠE ČAS, da vredite vse potrebno za odhod.

Za cene, preskrbo potovalnih listin in rezervacije obrnite se na

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET

NEW YORK, N. Y.